

ſkjellige Kjøbſtæder, og hvilken af alle diſſe Regler er det, der ſkal gjælde; er det den fra 1722, eller er det de mellemliggende Beſtemmelſer? Det ærede Medlem, ſomønſter Høſerne indklemte i et ſaa ſnævert Snørlov, ſom muligt, vil naturligviis ſige, at den gamle Anordning ſkal anvendes, men Høſerne, og jeg tør ſige Regjeringen med dem, ville drage en Analogie fra de ſenere Beſtemmelſer, og der bliver ſaaledes en Forvirring, ſom kun kan blive Politimesteren til Beſvær, men ikke noget Menneſke i Verden til Gavn. Jeg kommer nu til det, ſom er Hovedſagen ved denne Paragraph, nemlig dens Slutningsbeſtemmelſe, hvori det hedder: „og hvad de øvrige Varer angaaer ikke for et høiere Beløb, end for 1 Rd. ad Gangen af hver Vareſort.“ De Varer, til hvilke her ſigtes, ere kaldte „de øvrige“, fordi de ikke ere almindelige Høſervarer, nemlig: Kalk, Tag- og Muurſteen, Salt — denne Artikel kunde derimod ſiges at være en almindelig Høſerartikel, men her har den ſaaet den Fordeel, at den ikke længere behøver at ſælges ſkillingſviis — fremdeles Brændolie, Tran, Lys, Svovlſtikker, Trækſoe, Tjære, Sæbe, Soda, Kaffe, Caffesurrugater, Sukker, det lykkelige Sirup, Tjæe og Tobak. Diſſe Artikler maae kun ſælges for 1 Rd. ad Gangen, det vil ſige, formoder jeg, hver Gang En begjærer nogle af diſſe Artikler, ſaa maa han kun ſaae for 1 Rd. deraf; men naar han rækker ſin høire Haand ud og ſiger: maa jeg ſaae det eller det, ſaa ſaaer han det engang, rækker han ſin venſtre Haand ud, ſaa ſaaer han det atter engang, det er 2 Gange, derpaa gaaer han udenfor og kommer ind igjen, og gjør den ſamme Manøver, og ſaaledes bliver han ved. Man vil alſaa ſee, at denne Beſtemmelſe er ikke beſtyttende for Nogen, men kun bebyrdende for Alle. Paragraph 3 er ogſaa undergaaet nogen Forandring, idet der er ſaſſat en Patentſkat af 5 Rd. for Enhver, der agter at drive Høſerhandel paa Landet. Magtet dette er noget aldeles Nytt, ſaa vil jeg dog ſige, at det kan have ſit Gode, idet det henwiſer til hvilken Bet man maaſtee ſkal gaae med Henſyn til Næringsvæſenet i det Hele. Men naar man i dette Dieblik vilde ſætte en

ſaadan Stat, ſaa ſkulde den ikke tilfalde Statskaſſen, thi Analogien fra Kjøbſtæderne fører ikke til at betale den til Statskaſſen, da deres Afgifter altid tilfalde Communkaſſen. Men hvad er det, der her nærmest ſkal træde iſtedet for Communkaſſen? det er Amtsrepartitionsfonden, og det var godt, om den engang kunde ſaae Indtægter andre Stæder fra, end fra Hartkornet. Hvorfor ſkal Amtsrepartitionsfonden i dette Tilfælde træde i Stedet for Communkaſſen? Jo, fordi Bevillingsretten, Næringsfordelingsretten for en væſentlig Deel nu tilkommer Amtmanden, ſom har Mandat i ſaa Henſeende, og alſaa er det Amtet, der paa en vis Maade, hvad Næringsforholdene angaaer, udgjør en Heelhed, ligesom enhver enkelt Kjøbſtad udgjør en Heelhed for ſig, der tilkommer denne Afgift. Denne Stat er imidlertid ikke af nogen væſentlig Betydning; den er rimeligviis kun ſat for en forbigaaende Tid; den er Begyndelſen til en Patentſkat for Næringen, og den kan maaſtee være et Middel til at fremme Næringsfriheden paa en paſſende Maade; jeg ſkal derfor ikke gjøre nogen væſentlig Indſigteſe imod den. Derimod ſkal jeg bemærke, at vi i denne Paragraph have et uheldigt Middel til at lægge de ſolk Hindringer i Veien, der ville begynde en Næring af den her omhandlede Art. Der ſtaaer nemlig ikke i Paragraphen, at de have Lov til at begynde deres Virksomhed, naar de have gjort den fornødne Anmeldelſe, og erklæret ſig villige til at betale deres Patent, men de ſtulle, ſaavidt jeg kan forſtaa, have indløſt deres Patent, førend de maae begynde deres Bedrift. Lad os nu tænke os, at 2 Mænd ſamtidigen ville begynde en ſaadan Høſerbedrift paa et eller andet Sted, ſaa ſtaaer det i dens Magt, ſom ſkal uddele diſſe Patenter, at gjøre den næſten umulig for den Ene og fordeelagtig for den Anden, ved at udhale Tiden, førend han giver Patentet til den Ene, og derimod give den Anden det ſtrax. Nu vil man maaſtee ſpørge, hvorledes han kan gjøre det; men da maa man erindre, at det er en Betingelſe for, at Vedkommende kan ſaae Patentet, at han ikke har været ſtraffet med offentlig Arbeide. Den, der ſkal give Patentet, er alſaa berettiget til at an-